

MINISTERSTWO ZDROWIA

Warszawa, 2010 -12- 30

Departament

Pielęgniarek i Położnych

MZ-PP-077-3567-110/KW/10

Pani

Ewa Przesławska

Przewodnicząca

Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych
w Warszawie

Szanowana Pani Przewodnicząca

W odpowiedzi na pismo z dnia 17 grudnia br., znak KP/2586/10 w sprawie podawania penicyliny i leków penicylinopochodnych przez pielęgniarkę rodzinną, proszę przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej z dnia 5 lipca 1996 r. (Dz. U. Nr 57, poz. 602 z późn. zm.) określa zasady i warunki wykonywania zawodu pielęgniarki.

Zgodnie z art. 4 ustawy wykonywanie zawodu pielęgniarki polega na udzielaniu przez osobę posiadającą wymagane kwalifikacje potwierdzone odpowiednimi dokumentami, świadczeń zdrowotnych a w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz promocji zdrowia.

Świadczenia do wykonywania których uprawniona jest pielęgniarka wykonywane są przede wszystkim poprzez „...realizację zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji...” Tak, więc podstawą do podania przez pielęgniarkę leku, w warunkach zarówno ambulatoryjnych, jak i domowych, jest udokumentowane zlecenie lekarskie, które powinno zawierać oprócz nazwy leku, dawki, sposobu i czasookresu podawania, również zapis, o tym, że zabieg należy wykonać w warunkach domowych, bez obecności lekarza.

Ponadto należy zaznaczyć, że za zlecenie lekarskie (dobór leku i drogę podawania) odpowiedzialność ponosi lekarz (art. 45 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry Dz. U. z 2005 r. Nr 226, poz. 1943 z późn. zm.).

Pielęgniarka natomiast ponosi odpowiedzialność za prawidłowe wykonanie zlecenia. Jednocześnie należy wskazać, że rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 listopada 2007 roku w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych

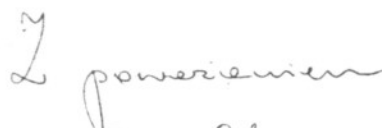
i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz. U. Nr 210, poz. 1540), określa że pielęgniarka lub położna są uprawnione do podawania leków oraz kroplowego przetaczania dożylnego płynów w ramach postępowania w resuscytacji krążeniowo - oddechowej, wg wymaganych standardów postępowania w stanach naglących, pod warunkiem odbycia kursu specjalistycznego.

Wykaz produktów leczniczych wchodzących w skład zestawu przeciwwstrząsowego ratującego życie, które mogą być podane przez pielęgniarkę, położną samodzielnie zawarty jest w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 roku zmieniającym rozporządzenie *w sprawie wykazu produktów leczniczych, które mogą być doraźnie dostarczane w związku z udzielanym świadczeniem zdrowotnym, oraz wykazu produktów leczniczych wchodzących w skład zestawów przeciwwstrząsowych, ratujących życie (Dz. U. z 2006r Nr 204 poz. 1509)*, ale nie zawiera w swoim wykazie penicyliny.

W związku z powyższym pielęgniarka lub położna może podać penicylinę zarówno w warunkach ambulatoryjnych jak i domowych wyłącznie na zlecenie lekarza.

Ponadto zgodnie ze zaleceniami Konsultanta Krajowego w dziedzinie Pielęgniarstwa Pediatricznego Pani Krystyny Piskorz-Ogórek oraz Konsultanta Krajowego w dziedzinie Pediatrii Pani Anny Dobrzańskiej, antybiotykoterapia u noworodków i niemowląt do ukończenia 3 miesiąca życia, powinna być realizowana w warunkach szpitalnych, przez położne i pielęgniarki pediatryczne, które posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie farmakologii noworodków i niemowląt. Jednocześnie w celu zminimalizowania ryzyka powikłań, u noworodków i niemowląt, które nie posiadają dostatecznie wykształconej tkanki mięśniowej zaleca się podawanie antybiotyków drogą infuzji i wykluczenie iniekcji domięśniowych.

Reasumując do zadań pielęgniarki rodzinnej w szczególności należy kontynuowanie procesu leczenia w warunkach domowych – świadczenia lecznicze realizowane na zlecenie lekarza w warunkach domowych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2005 roku *w sprawie zakresu zadań lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U Nr 214, poz. 1816)*.

Z-ca D Y R E K T O R A
Departamentu Pielęgniarek i Położnych
Jolanta Skolimowska